

Miljöutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter (RP 71/2022 rd): Ärendet har remitterats till miljöutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- lagstiftningsråd Jari Salila, justitieministeriet
- regeringssekreterare Piia Kähkölä, miljöministeriet
- överinspektör Johanna Juvonen, arbets- och näringsministeriet
- lantmäteriråd Markku Markkula, Lantmäteriverket
- utvecklingschef Matti Holopainen, Finlands Kommunförbund
- äldre sakkunnig Mikko Kuoppala, Fingrid Abp
- jurist Saara Naukkarinen, Finsk Energiindustri rf
- chefsjurist Leena Kristeri, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- Finska vindkraftföreningen rf
- Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf.

Inget yttrande av

- ansvarsområdet för miljö vid närings-, trafik- och miljöcentralerna
- Forststyrelsen
- Trafikledsverket
- Tuulivoima-kansalaisyhdistys ry
- WWF Finland.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås det att lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter ändras. Ändringar föreslås i de bestämmelser som gäller delgivning av handlingar vid förfarande med in-

Betänkande MiUB 5/2022 rd

lösningstillstånd, hörande av sakägare och övriga aktörer samt delgivning av beslut vid förfarande med inlösningstillstånd.

Ändringarna hänför sig till revideringen av förvaltningslagens bestämmelser om offentlig delgivning. Genom ändringarna kompletteras därtill genomförandet av direktivet om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmänt

I propositionen föreslås ändringar i de bestämmelser som gäller delgivning av handlingar vid förfarande med inlösningstillstånd, hörande av sakägare och övriga aktörer samt delgivning av beslut vid förfarande med inlösningstillstånd. Genom ändringarna harmoniseras bestämmelserna i inlösningslagen med de bestämmelser om offentlig delgivning i förvaltningslagen som trädde i kraft den 1 januari 2020. Genom ändringarna kompletteras dessutom genomförandet av det så kallade MKB-direktivet¹, som gäller förfarandet vid miljökonsekvensbedömning. Sammantaget anser utskottet att propositionen behövs och fyller sitt syfte. Utskottet tillstyrker lagförslaget utan ändringar, men med följande anmärkningar.

För närvarande delges ansökningshandlingarna vid förfarande med inlösningstillstånd och tillstånd till undersökning och beslut i ärendet andra än sakägare genom kungörelse på kommunens anslagstavla. I enlighet med utvecklingen inom allmän förvaltningsrätt ska handlingar och beslut i och med de föreslagna ändringarna delges icke konstituerade delägarlag för samfällda områden och särskilda förmåner som är gemensamma för flera fastigheter samt andra aktörer genom en kungörelse i det allmänna datanätet på webbplatsen för den myndighet som avgör ärendet. Enligt den gällande lagen ska sakägarna bevisligen delges beslut som gäller kraftledningar, naturgasnät eller annat motsvarande företag. Detta förfarande föreslås bli slopat. Beslut om projekt ska däremot delges genom offentlig kungörelse, och därtill ska sakägarna delges beslutet genom vanlig delgivning. Utskottet anser att de föreslagna ändringarna behövs och är förenliga med den allmänna utvecklingen.

Kompletteringen av genomförandet av MKB-direktivet

Genomförandet av MKB-direktivet måste kompletteras efter det att Europeiska kommissionen lämnat en formell underrättelse om vissa brister i genomförandet. Ändringarna har i huvudsak redan gjorts genom ändringar i flera olika lagar, men i fråga om inlösningslagen har bristerna ännu inte undanröjts. Regeringen föreslår att bestämmelserna om allmänheten och hörande av allmänheten preciseras på det sätt som direktivet kräver. I praktiken har i förfarandet enligt inlösningslagen också andra aktörer än sakägarna möjlighet att framföra sin åsikt om ansökan om inlösnings-

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/92/EU om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt (ändrat genom direktiv 2014/52/EU).

Betänkande MiUB 5/2022 rd

tillstånd. Tillämpningspraxis för inlösningslagens bestämmelser om hörande av sakägare och andra aktörer, delgivning av beslut och ändringssökande anses således i sak uppfylla kraven i direktivet, men för att detta entydigt ska framgå av bestämmelserna bör det i 8 § i inlösningslagen tas in bestämmelser om hörande av andra än sakägare. Utskottet anser att förslagen är ändamålsenliga.

Utskottet konstaterar att propositionen inte innehåller några bestämmelser om miljöorganisationernas rätt att söka ändring på det sätt som föreslogs i svaret på kommissionens underrättelse. Detta beror på att en mer omfattande revidering av inlösningslagen har fördröjts och propositionen innehåller därför endast nödvändiga ändringar av teknisk natur på det sätt som beskrivs ovan. Det har ansetts vara mest naturligt att det bristfälliga genomförandet av direktivet i fråga om miljöorganisationernas rätt att söka ändring åtgärdas i den lag om förfarande för inlösningsstillstånd för elledningar och naturgasledningar som för närvarande finns slipas vid arbets- och näringsministeriet. Utskottet beklagar att totalreformen av inlösningslagen har fördröjts trots en grundlig beredning.

Den ovan nämnda lagen om inlösningsstillstånd för vissa projekt som påverkar användningen av miljön (768/2004), som kompletterar förfarandet enligt inlösningslagen och som tillämpas på förfarandena för inlösningsstillstånd för vissa kraftledningar och naturgasledningar, föreskriver uttryckligen om hörande av allmänheten samt om vissa föreningars och stiftelsers rätt att söka ändring. Utskottet anser att lösningen är motiverad och förutsätter att man i finslipningen av lagförslaget beaktar behovet av att precisera rätten att söka ändring på behörigt sätt. Utskottet påpekar också att arbets- och näringsministeriets resurser för beredning av beslut om inlösningsstillstånd för ledningar behöver ökas för att påskynda energiomställningen i det nuvarande läget, där antalet sol- och vindkraftsprojekt ökar kraftigt.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Miljöutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 71/2022 rd utan ändringar.

Betänkande MiUB 5/2022 rd

Helsingfors 9.6.2022

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Juha Sipilä cent
vice ordförande Tiina Elo gröna
medlem Petri Huru saf
medlem Mai Kivelä vänst
medlem Hanna Kosonen cent
medlem Johan Kvarnström sd
medlem Sheikki Laakso saf
medlem Niina Malm sd
medlem Mikko Ollikainen sv
medlem Mauri Peltokangas saf
medlem Jenni Pitko gröna
medlem Saara-Sofia Sirén saml
medlem Hussein al-Tae sd
medlem Mari-Leena Talvitie saml.

Sekreterare var

utskottsråd Marja Ekroos.